

Zaak C-7/24

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

4 januari 2024

Verwijzende rechter:

Ret i Svendborg (Denemarken)

Uitspraak van:

2 januari 2024

Verzoekende partijen:

Deutsche Rentenversicherung Nord

BG Verkehr

Verwerende partij:

Gjensidige Forsikring, dansk filial af Gjensidige Forsikring ASA,
Norge namens Marius Pedersen A/S

Mandatar Gjensidige Forsikring, dansk filial Gjensidige Forsikring
ASA, Norge namens Marius Pedersen A/S

**RET I SVENDBORG
BESCHIKKING**

van 2 januari 2024

Zaak...

Deutsche Rentenversicherung Nord
[...]

tegen

GJENSIDIGE FORSIKRING, DANSK FILIAL AF GJENSIDIGE FORSIKRING ASA, NORGE, namens MARIUS PEDERSEN A/S

en

Gjensidige Forsikring, dansk filial af Gjensidige Forsikring ASA, Norge
[...]

en

Zaak...

BG Verkehr
[...]

tegen

Mandatar Gjensidige Forsikring, dansk filial af Gjensidige Forsikring ASA,
Norge namens
MARIUS PEDERSEN A/S
[...]

Deze uitspraak is gedaan door rechter [...] [als alleensprekende rechter].

Prejudiciële verwijzing

OPMERKINGEN VOORAF

- 1 Deze zaak gaat over de vraag of de Deense verzekeringsmaatschappij Gjensidige Forsikring A/S, die namens Marius Pedersen A/S optreedt, gehouden is tot betaling van de regresvordering van de Duitse publiekrechtelijke pensioenverzekeringsinstellingen (socialeverzekeringsorganen) BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord naar aanleiding van het overlijden van een Duitse staatsburger (hierna: „X”) als gevolg van een bedrijfsongeval in Denemarken.
- 2 Als Duitse werknemer had X een pensioenverzekering bij de socialeverzekeringsorganen BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord die krachtens de Duitse wetgeving aan de weduwe van X (hierna: „Y”) een uitkering hebben gedaan.
- 3 De Ret i Svendborg heeft besloten om op grond van artikel 267, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) het Hof

van Justitie van de Europese Unie te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 85, lid 1, van verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, zoals laatstelijk uitgelegd in de arresten van het Hof van Justitie in de zaken C-428/92, DAK/Lærerstandens Brandforsikring, ECLI:EU:C:1994:222, en C-397/96, Kordel e.a., ECLI:EU:C:1999:432.

FEITEN EN VERLOOP VAN DE PROCEDURE

- 4 Als Duitse werknemer had X een verplichte publiekrechtelijke pensioenverzekering bij BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord, die op grond van § 46(2) van het Duitse Sozialgesetzbuch Sechstes Buch (SGB VI) jegens de nabestaanden van de verzekerde een uitkeringsverplichting hebben. De publiekrechtelijke pensioenverzekering maakt deel uit van het Duitse socialezekerheidsstelsel en heeft tot doel om de pensioenen van werknemers en hun nabestaanden veilig te stellen.
- 5 Tussen BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord, enerzijds, en Marius Pedersen A/S en haar aansprakelijkheidsverzekeraar Gjensidige Forsikring, anderzijds, is een geschil ontstaan over de vraag of BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord recht hebben op verhaal van de uitkeringen die aan Y, de weduwe van X, zijn gedaan.
- 6 De Duitse staatsburger X raakte op 15 juli 2015 gewond tijdens zijn werkzaamheden als internationaal chauffeur voor een Duitse onderneming, DS Transport GmbH, toen hij op een van de bedrijfslocaties van Marius Pedersen A/S in Denemarken hielp bij het laden van goederen op zijn in Duitsland geregistreerde vrachtwagen. Als gevolg van het letsel dat hij bij het ongeval heeft opgelopen, is X kort daarna overleden.
- 7 De Arbejdsmarkedets Erhvervssikring [Raad voor arbeidsmarktverzekeringen] in Denemarken heeft vervolgens bepaald dat Y, de weduwe van X, vanwege het dodelijke ongeval geen recht op een uitkering op grond van de Deense wet op de bedrijfsongevallenverzekering had, aangezien X onder het Duitse socialezekerheidsstelsel viel, zoals hierboven (in punt 4) uiteengezet.
- 8 Na het overlijden van X hebben BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord aan Y, de weduwe van X, op grond van de Duitse wet op de sociale zekerheid uitkeringen gedaan en naar Duits recht zijn zij gesubrogeerd in de rechten van Y jegens de veroorzaker van de schade.
- 9 Aangezien Marius Pedersen A/S via haar aansprakelijkheidsverzekeraar Gjensidige Forsikring heeft erkend dat zij gehouden is tot schadevergoeding in verband met het overlijden van X op 15 juli 2015, eisen BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord dat de uitkeringen die zij aan de weduwe van X hebben gedaan door Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring worden terugbetaald.

- 10 Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring heeft de regresvorderingen van BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord afgewezen op grond van het feit dat het nationale Deense recht geen verhaalsrecht toekent met betrekking tot de ingestelde regresvorderingen, aangezien voor deze uitkeringen op grond van het Deense recht geen vordering tot verhaal kan worden ingesteld en aangezien volgens Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring moet worden aangenomen dat Y, de weduwe van X, ongeacht de oorzaak van het overlijden van X aanspraak op de uitkeringen had gemaakt.
- 11 Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring heeft voorts verklaard dat Y reeds een schadevergoeding wegens het verlies van de kostwinner heeft ontvangen, aangezien Gjensidige Forsikring aan Y, op verzoek van haar advocaat, een vergoeding wegens het verlies van de kostwinner heeft betaald die is berekend volgens het nationale Deense recht. BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord hebben betoogd dat de betaling van de schadevergoeding geen bevrijdend karakter heeft aangezien Marius Pedersen A/S en Gjensidige Forsikring niet te goeder trouw waren wat betreft de regresvordering van BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord ten tijde van de betaling. Met betrekking tot de door Gjensidige Forsikring aan Y betaalde schadevergoeding wegens het verlies van de kostwinner bestaat er tussen partijen overeenstemming dat de vordering is berekend en betaald overeenkomstig de nationale Deense regelgeving inzake schadevergoedingen en dat Y op grond van het Deense recht geen verdere schadevergoeding van Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring kan vorderen.
- 12 Op respectievelijk 6 en 12 juli 2018 hebben BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord procedures aangespannen tegen Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S waarbij zij hebben gesteld dat Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S moest erkennen dat zij jegens BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord verplicht was tot vergoeding van de uitkeringen die BG [Verkehr] en Deutsche Rentenversicherung Nord krachtens § 46(2) van het Duitse Sozialgesetzbuch Sechstes Buch (SGB VI) aan Y moeten betalen en hebben betaald.

BEPALINGEN VAN NATIONAAL RECHT EN NATIONALE RECHTSPRAAK

Lovbekendtgørelse 2018-08-24 nr. 1070 om erstatningsansvar (erstatningsansvarsloven) (Geconsolideerde wet nr. 1070 van 24 augustus 2018 inzake de wettelijke aansprakelijkheid) (wet op de wettelijke aansprakelijkheid)

- 13 § 1, lid 1, van de wet op de wettelijke aansprakelijkheid: „*Degene die aansprakelijk is voor lichamelijk letsel is gehouden tot betaling van schadevergoeding vanwege inkomensverlies, medische kosten en overige schade als gevolg van het letsel, evenals tot betaling van smartengeld.*”
- 14 § 13, lid 1, van de wet op de wettelijke aansprakelijkheid: „*De schadevergoeding wegens het verlies van een kostwinner bedraagt voor een echtgenoot of*

samenlevingspartner 30 % van de schadevergoeding die de overledene moet worden geacht te hebben ontvangen in het geval van volledig verlies van verdien capaciteit (zie § 5 tot en met 8). De schadevergoeding bedraagt echter ten minste 644 000 DKK, behoudens uitzonderlijke gevallen.”

- 15 § 17, lid 1, van de wet op de wettelijke aansprakelijkheid: *„Uitkeringen krachtens de socialezekerheidswetgeving, daaronder begrepen dagvergoedingen, bijstand in geval van ziekte, pensioen ingevolge de wettelijke regeling inzake sociale pensioenen, en uitkeringen krachtens de wet op de bedrijfsongevallenverzekering, waarop een gelaedeerde of nabestaande aanspraak kan maken, kunnen geen grondslag vormen voor regresvorderingen op de voor de schade aansprakelijke persoon. [...]”*
- 16 § 26a, lid 1, van de wet op de wettelijke aansprakelijkheid: *„Degene die opzettelijk of door grove nalatigheid de dood van een ander heeft veroorzaakt, kan worden veroordeeld tot betaling van een vergoeding aan de nabestaanden die een bijzonder nauwe band met de overledene hadden.”*

Lovbekendtgørelse 2022-08-19 nr. 1186 om arbejdsskadesikring (arbejdsskadesikringsloven) (Geconsolideerde wet nr. 1186 van 19 augustus 2022 op de bedrijfsongevallenverzekering) (wet op de bedrijfsongevallenverzekering)

§ 19, lid 1, van de wet op de bedrijfsongevallenverzekering: *„Ingeval een bedrijfsongeval tot de dood heeft geleid, heeft de overlevende echtgenoot recht op [...] indien het huwelijk is aangegaan voordat het bedrijfsongeval plaatsvond en er sprake was van samenleving ten tijde van het overlijden van de gelaedeerde. [...]”*

§ 20, lid 1, van de wet op de bedrijfsongevallenverzekering: *„Degene die recht heeft op een overbruggingsbedrag krachtens § 19, leden 1 en 3, en die ten gevolge van het overlijden van de gelaedeerde een kostwinner heeft verloren, of wier leefomstandigheden ten gevolge van het overlijden anderszins zijn aangetast, heeft daarvoor recht op schadevergoeding. De schadevergoeding wordt bepaald met inachtneming van de mate van afhankelijkheid en het vermogen van de nabestaande om in het eigen onderhoud te voorzien, gelet op zijn leeftijd, gezondheidstoestand, opleiding, werk, vorm van afhankelijkheid en financiële omstandigheden.”*

Lid 2: *„De schadevergoeding wordt toegekend in de vorm van een doorlopende uitkering voor bepaalde tijd die 30 % van het jaarsalaris van de overledene krachtens § 24 bedraagt. De schadevergoeding wordt uitgekeerd met ingang van de dag van overlijden op basis van 1/12 per maand bij vooruitbetaling. De termijn kan op maximaal 10 jaar worden gesteld. Indien in verband met het overlijden een overlijdensuitkering wordt betaald, wordt deze echter pas aan het einde van de overlijdensuitkeringstermijn uitgekeerd. Indien de overledene op grond van deze wet een doorlopende schadevergoeding vanwege verlies van verdien capaciteit heeft ontvangen, wordt de schadevergoeding vanwege het verlies van de*

kostwinner pas uitgekeerd op de eerste dag van de maand die volgt op het overlijden.”

Lid 3: *„Uitkeringen op grond van lid 2 blijven ongewijzigd gedurende de vastgestelde termijn, tenzij de uitkering geheel of gedeeltelijk wordt omgezet in een afkoopsom of de begunstigde overlijdt.”*

- 17 § 77, lid 1, van de wet op de bedrijfsongevallenverzekering: *„Uitkeringen krachtens de wet kunnen geen grondslag vormen voor regresvorderingen op de veroorzaker van de schade die aansprakelijk is voor schadevergoeding aan gelaedeerden of hun nabestaanden, [...]. De vorderingen van gelaedeerden of hun nabestaanden op de veroorzaker van de schade worden verlaagd voor zover aan de betrokkenen op grond van deze wet uitkeringen zijn gedaan of verschuldigd zijn.”*

Deense rechtspraak

- 18 Artikel 93 van verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971, de bepaling die voorheen van toepassing was, vormde het voorwerp van een verzoek om een prejudiciële beslissing aan het Hof van Justitie (arrest van 2 juni 1994 in zaak C-428/92, DAK, ECLI:EU:C:1994:222) naar aanleiding van arrest U 1995 341 Ø van de Østre Landsret (rechter in tweede aanleg voor het Oosten van Denemarken). In die zaak is bepaald dat § 17, lid 1, en § 22, lid 2, van de Deense wet op de wettelijke aansprakelijkheid er niet aan in de weg staan dat een buitenlands orgaan voor sociale zekerheid verzoekt om terugbetaling van socialezekerheidsuitkeringen die betaald zijn.
- 19 De Højesteret (hoogste rechterlijke instantie, Denemarken) heeft vervolgens uitspraak gedaan in zaak U 2002. 573 H. Die zaak had betrekking op een regresvordering van een Duitse werkgever voor loon tijdens ziekte, medische kosten en een pensioen uitgekeerd aan een Duitse schipper die tijdens zijn werk in Denemarken gewond was geraakt.
- 20 In die procedure weigerde de Højesteret (zie U 1999 773 H) om het Hof van Justitie van de Europese Unie prejudiciële vragen te stellen over de uitlegging van het toenmalige artikel 93 (thans artikel 85). De Højesteret verklaarde in de motivering van haar besluit dat uit de rechtspraak van het Hof van Justitie

„duidelijk is dat artikel 93, lid 1, van verordening nr. 1408/71 van de Raad (artikel 52 van verordening nr. 3 van de Raad) aldus moet worden uitgelegd dat de bepaling slechts de rechtskeuze regelt met betrekking tot het verhaalsrecht van het orgaan ten opzichte van de veroorzaker van de schade en dat de vordering van het orgaan niet hoger kan zijn – ook niet in gevallen waarin zij het karakter van een zelfstandige vordering op grond van punt b) heeft – dan de vordering die de gelaedeerde zou kunnen doen gelden jegens de veroorzaker van de schade krachtens de regels van het recht dat van toepassing is op hun onderlinge

verhouding, hetgeen doorgaans het recht is van de plaats waar de schade is ontstaan.”

- 21 In haar uitspraak heeft de Højesteret onder meer verwezen naar het arrest van het Hof van Justitie in zaak 78/72, Ster, ECLI:EU:C:1973:51, waarin het Hof van Justitie in punt 3 tot het oordeel kwam dat „*het onmiddellijk recht tegenover de aansprakelijke derde slechts dan toekomt aan het orgaan dat de prestatie verschuldigd is, indien degeen die de prestatie geniet, op het grondgebied van de staat waar de schade is ontstaan, het recht heeft deze derde tot vergoeding daarvan aan te spreken*” en ook dat het orgaan „*geen andere prestatie van de aansprakelijke derde kan verlangen dan die waarop de gelaedeerde of diens rechtverkrijgenden aanspraak kunnen maken*”.
- 22 Vervolgens heeft de Højesteret in U 1999 773 H geconcludeerd dat uit artikel 93, lid 1, (thans artikel 85) volgt dat de vordering van de werkgever op de aansprakelijkheidsverzekeraar niet hoger kon zijn dan de vordering die de gelaedeerde op grond van het Deense recht had kunnen doen gelden jegens de veroorzaker van de schade. Als rechtstreeks gevolg daarvan heeft de Højesteret in U 2002 573 H geoordeeld dat de vordering van de werkgever met betrekking tot salarissen en medische kosten (naar Deens recht) was verjaard, maar dat er wel een vordering bestond tot terugbetaling van de pensioenlasten van de werkgever, hoewel die vordering niet hoger kon zijn dan waarop de gelaedeerde recht had gehad op grond van het Deense recht.
- 23 Wat recente Deense rechtspraak betreft, kan worden verwezen naar de uitspraak van de Østre Landsret van 2 maart 2020 (FED 2020 31 Ø) en de uitspraak van de Højesteret van 8 december 2021 (U 2022 1033 H) over een soortgelijke kwestie. Die zaak had betrekking op de aanrijding van een Duits echtpaar op een Deense snelweg waarbij een van de echtgenoten overleed en de ander gewond raakte.
- 24 In die zaak ging het om de vraag of Bundesbahnvermögen – Rechtsfähiges Sondervermögen der Bundesrepublik Deutschland en Krankenversicherung für Bundesbahnbeamten, Bezirksleistung Wuppertal, aanspraak maakten op terugbetaling van hun kosten door de verzekeraar van de veroorzaker van de schade, Codan Forsikring A/S, die haar aansprakelijkheid voor de schadevergoeding erkende.
- 25 Naar het oordeel van de Østre Landsret kon de regresvordering van het socialeverzekeringsorgaan, in verband met uitkeringen in de ene lidstaat op basis van een gebeurtenis in een andere lidstaat, niet hoger zijn dan de vordering die de gelaedeerde kon doen gelden op grond van de wetgeving van die andere lidstaat waar de schade was ontstaan.
- 26 Voorts was de Østre Landsret van oordeel dat er slechts een verplichting tot vergoeding van de vordering van het socialeverzekeringsorgaan bestond voor zover de verzekeraar, in dit geval Codan Forsikring A/S, op grond van het Deense

recht verplicht was om aan de gelaedeerde een overeenkomstige vergoeding uit te keren.

- 27 De Østre Landsret ging er derhalve vanuit dat de vordering van de gelaedeerde slechts verhaalbaar was indien de door het socialeverzekeringsorgaan in Duitsland aan de gelaedeerde betaalde uitkering identiek was aan de vordering die de gelaedeerde kon doen gelden krachtens de wetgeving van de lidstaat waar de schade was ontstaan, te weten krachtens het Deense recht.
- 28 Tegen de uitspraak van de Østre Landsret is bij de Højesteret hoger beroep ingesteld. Overeenkomstig de uitspraak van de Østre Landsret zette de Højesteret in haar arrest uiteen dat de vordering van het socialeverzekeringsorgaan niet hoger kon zijn dan de vordering die de gelaedeerde kon doen gelden jegens de veroorzaker van de schade op grond van de regelgeving die van toepassing is op de onderlinge verhouding tussen de gelaedeerde en de veroorzaker van de schade.
- 29 De Højesteret heeft geen uitspraak gedaan over de vraag of een regresvordering kon worden ingesteld jegens Codan Forsikring A/S voor het weduwenpensioen en „Sterbegeld” dat volgens het Duitse recht was berekend en betaald, omdat de Højesteret in die specifieke omstandigheden van oordeel was dat Codan Forsikring A/S aan de in Duitsland woonachtige weduwe de volgens het Deense recht berekende schadevergoeding wegens het verlies van de kostwinner te goeder trouw en bevrijdend had betaald.
- 30 Voorts was de Højesteret van oordeel dat voldoende was vastgesteld dat de door Krankenversicherung für Bundesbahnbeamten gemaakte kosten naar hun aard onder de uitdrukking „medische kosten en overige schade” in § 1 van de wet op de wettelijke aansprakelijkheid vielen.
- 31 In aanvulling hierop moet nog worden opgemerkt dat tussen partijen in deze zaak vaststond dat de omvang van de vordering tot schadevergoeding op grond van het Deense recht moest worden vastgesteld en dat de vordering derhalve niet hoger kon zijn dan de vordering die de gelaedeerde op grond van het Deense recht kon doen gelden jegens de veroorzaker van de schade.

UNIERECHT

- 32 De bepaling van het Unierecht waarop deze zaak specifiek betrekking heeft, is artikel 85, lid 1, van verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels. Die bepaling stemt overeen met artikel 93, lid 1, van verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971, de bepaling die voorheen van toepassing was, en met artikel 52 van verordening nr. 3 van de Raad van 25 september 1958.

ARGUMENTEN VAN PARTIJEN

- 33 **BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord** voeren in de procedure aan dat BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord op grond van § 116(1) van het Duitse Sozialgesetzbuch Zehntes Buch (SGB X) gesubrogeerd zijn in de vordering van Y op Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S. In verband met de door BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord aan Y betaalde sociale uitkeringen hebben BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord derhalve een regresvordering op Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S middels subrogatie in de rechten van Y jegens Marius Pedersen A/S en Gjensidige Forsikring A/S. Dit wordt voorts niet betwist door partijen.
- 34 BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord stellen bovendien dat het verhaalsrecht van BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord ten opzichte van Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S op grond van artikel 85, lid 1, van verordening (EG) nr. 883/2004 van 29 april 2004 moet worden bepaald volgens het recht van de lidstaat waar BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord als socialeverzekeringsorganen hun zetel hebben, dat wil zeggen volgens het Duitse recht, en dat § 17, lid 1, van de Deense wet op de wettelijke aansprakelijkheid derhalve niet in de weg staat aan het verhaalsrecht van BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord ten opzichte van Marius Pedersen A/S en Gjensidige Forsikring A/S.
- 35 BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord voeren in dat verband aan dat de voorwaarden en de omvang van de vorderingen waarin BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord zijn gesubrogeerd krachtens artikel 85, lid 1, ook moeten worden bepaald volgens het recht van de lidstaat waar BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord als socialeverzekeringsorganen hun zetel hebben, te weten volgens het Duitse recht.
- 36 BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord stellen verder dat indien de omvang van de vordering van BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord op Marius Pedersen A/S en Gjensidige Forsikring A/S moet worden bepaald volgens de materiële regels van de lidstaat op het grondgebied waarvan de schade is ontstaan, te weten het Deense recht, dit niet in de weg staat aan het verhaalsrecht van BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord ten opzichte van Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S in verband met de door BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord aan Y betaalde sociale uitkeringen.
- 37 Ter onderbouwing van deze stelling verwijzen BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord naar de door de Deense Højesteret in arrest U 2002 573 H van 19 december 2001 gegeven uitlegging van artikel 93, lid 1, van verordening nr. 1408/71, de bepaling die voorheen van toepassing was.
- 38 Dat arrest ging erover van welke lidstaat de wetgeving van toepassing was op de financiële afwikkeling tussen de partijen en ging derhalve over de omvang van het

verhaalsrecht van het socialeverzekeringsorgaan ten opzichte van de veroorzaker van schade. De Højesteret hechtte veel belang aan het feit dat de vordering van het socialeverzekeringsorgaan qua bedrag niet hoger kon zijn dan de vordering die de gelaedeerde kon doen gelden op grond van de wetgeving van de lidstaat waar de schade was ontstaan. De Højesteret heeft echter geen uitspraak gedaan over de vraag of de vordering van het socialeverzekeringsorgaan identiek moet zijn aan of anderszins vergelijkbaar moet zijn met de vordering die de gelaedeerde op grond van het Deense recht had kunnen doen gelden.

- 39 BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord voeren aan dat artikel 85, lid 1, aldus moet worden uitgelegd dat de door BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord aan de weduwe betaalde sociale uitkeringen (weduwenpensioen) en de vordering die de weduwe op grond van het Deense recht zou kunnen verkrijgen op de veroorzaker van de schade (letselschadevergoeding en schadevergoeding wegens het verlies van de kostwinner) niet identiek hoeven te zijn of op welke wijze ook qua aard vergelijkbaar om vatbaar voor verhaal te zijn. BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord stellen in dat verband dat de vordering qua bedrag eenvoudigweg niet hoger kan zijn dan de vordering die de gelaedeerde zou kunnen doen gelden op grond van het recht van de lidstaat waar de schade is ontstaan, te weten het Deense recht.
- 40 BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord voeren aan dat aangezien de subrogatie van het socialeverzekeringsorgaan krachtens artikel 85, lid 1, door elke lidstaat moet worden erkend, het in strijd zou zijn met artikel 85, lid 1, wanneer een lidstaat het recht van subrogatie van het socialeverzekeringsorgaan moet erkennen maar tegelijkertijd daadwerkelijk kan verhinderen dat de vordering geldend wordt gemaakt. BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord voeren aan dat met de bepaling niet is beoogd een vordering van een socialeverzekeringsorgaan op de veroorzaker van de schade uit te sluiten omdat de uitkeringen waarop aanspraak kan worden gemaakt krachtens de wetgeving van de lidstaat waar het socialeverzekeringsorgaan zijn zetel heeft en de wetgeving van de lidstaat waar de schade is ontstaan niet identiek zijn.
- 41 Tot slot voeren BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord aan dat ongeacht of de voorwaarden en de omvang van de vordering waarin BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord zijn gesubrogeerd en waarvoor om schadevergoeding is verzocht, moeten worden bepaald volgens het Deense of het Duitse recht, het voor de vergoedingsverplichting van Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S jegens Deutsche Rentenversicherung Nord niet vereist is dat de door BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord aan Y betaalde sociale uitkeringen en de vordering die Y zou kunnen doen gelden jegens Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S op grond van het Deense recht qua aard vergelijkbaar zijn. Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S is derhalve verplicht tot vergoeding van de door BG Verkehr en Deutsche Rentenversicherung Nord aan Y betaalde sociale uitkeringen.

- 42 **Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S** stelt tijdens de procedure dat verordening nr. 883/2004 van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels slechts bepaalt of verzoeker kan worden gesubrogeerd in de vordering van de gelaedeerde en niet of er voor de door verzoeker ingediende regresvordering volgens de Deense regelgeving een rechtsgrondslag is.
- 43 Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring A/S voert voorts aan dat het voor het verhaalsrecht van verzoeker bepalend is of de gelaedeerde op grond van het Deense recht aanspraak maakt op de uitkering in verband waarmee verzoeker een regresvordering heeft ingesteld (zie onder meer de uitspraak van de Højesteret in U 1999 773 H en U 2022 1033 H) en dat dit niet het geval is, aangezien een aanspraak op een doorlopend weduwenpensioen op grond van het Duitse recht niet overeenstemt met een aanspraak op een gekapitaliseerde schadevergoeding wegens het verlies van een kostwinner op grond van het Deense recht.
- 44 Gesteld wordt dat de regresvordering tot vergoeding van de pensioenuitkering aan de weduwe van de overledene los moet worden gezien van zijn overlijden tijdens een bedrijfsongeval, aangezien moet worden aangenomen dat de weduwe van de overledene aanspraak op de uitkering maakte ongeacht de doodsoorzaak.
- 45 Hoewel Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring erkent dat Duitse verzekeringsinstellingen in beginsel een verhaalsrecht hebben, heeft zij betoogd dat in § 77, lid 1, eerste volzin, van de wet op de bedrijfsongevallenverzekering is bepaald dat uitkeringen krachtens die wet geen grondslag kunnen vormen voor „regresvorderingen op de veroorzaker van de schade die aansprakelijk is voor schadevergoeding” jegens de weduwe van de overledene. Voorts is in § 77, lid 1, tweede volzin van die wet bepaald dat de vordering van de nabestaande (de weduwe) op de voor schadevergoeding aansprakelijke persoon (in casu Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring) moet worden verlaagd voor zover „aan de betrokkenen op grond van deze wet uitkeringen zijn gedaan of verschuldigd zijn”. Derhalve wordt aangevoerd dat de regresvordering van de verzoekende verzekeringsinstellingen als uitgesloten moet worden aangemerkt wanneer de uitkeringen moeten worden geacht in de plaats te komen van uitkeringen die vallen onder § 20 van de wet op de bedrijfsongevallenverzekering dat betrekking heeft op het recht van nabestaanden op schadevergoeding wegens het verlies van een kostwinner.
- 46 Marius Pedersen A/S / Gjensidige Forsikring stelt verder dat dit standpunt in overeenstemming is met de uitspraak van het EVA-Hof in zaak E-11/16, Mobil Betriebskrankenkasse tegen Tryg Forsikring, arrest van 20 juli 2017, waarin is bepaald dat een regresvordering volgens de verordening niet hoger kan zijn dan de vordering of vorderingen die de gelaedeerde zelf zou kunnen doen gelden jegens de veroorzaker van de schade krachtens het recht van de plaats waar de schade is ingetreden.

ACHTERGROND VAN DE VRAGEN

- 47 In beginsel is er geen verschil van mening over het feit dat een socialeverzekeringsorgaan in een lidstaat krachtens artikel 85, lid 1, van verordening (EG) nr. 883/2004 van 29 april 2004 een verhaalsrecht heeft ten opzichte van de aansprakelijke veroorzaker van de schade naar aanleiding van een gebeurtenis in een andere lidstaat die de aansprakelijkheid heeft doen ontstaan, ongeacht de bepaling van nationaal recht van die andere lidstaat, in casu § 17, lid 1, van de Deense wet op de wettelijke aansprakelijkheid.
- 48 Er is wel verschil van mening over de vraag van welke lidstaat de wetgeving van toepassing is op de omvang van de vordering waarin een socialeverzekeringsorgaan is gesubrogeerd.
- 49 Ook is er verschil van mening, indien de omvang van een dergelijke vordering moet worden bepaald op grond van de materiële regels van de lidstaat waar de schade is ontstaan, over de vraag of het verhaalsrecht van het socialeverzekeringsorgaan vereist dat de sociale uitkeringen die worden teruggevorderd, qua aard vergelijkbaar moeten zijn met de uitkeringen waarop de gelaedeerde aanspraak zou kunnen maken krachtens de wetgeving van de lidstaat waar de schade is ontstaan.
- 50 Ook is er verschil van mening over de vraag wat in dat geval onder „qua aard” wordt verstaan en of dit louter vereist dat de verhaalsvordering qua bedrag niet hoger kan zijn dan de vordering die de gelaedeerde zou kunnen doen gelden op grond van het recht van de lidstaat waar de schade is ontstaan.
- 51 In de Deense wet wordt ook ingegaan op de aard van de soorten schadevergoeding die een gelaedeerde of de nabestaanden van een gelaedeerde kunnen vorderen als gevolg van lichamelijk letsel. De wet op de wettelijke aansprakelijkheid bevat derhalve bepalingen op grond waarvan vorderingen tot schadevergoeding kunnen worden ingesteld voor overige schade, inkomstenderving, immateriële schade, blijvend letsel, verlies van verdien capaciteit, verlies van een kostwinner, een overbruggingsbedrag in het geval van overlijden en een schadevergoeding wegens onrechtmatige daad. Voor de meeste soorten schadevergoeding geldt ook een bepaald maximumbedrag.
- 52 In § 77 van de wet op de bedrijfsongevallenverzekering is ook bepaald dat schadevergoeding die wordt berekend volgens de wet op de wettelijke aansprakelijkheid ondergeschikt is aan schadevergoeding die de gelaedeerde of nabestaanden kunnen vorderen op grond van de wet op de bedrijfsongevallenverzekering en dat schadevergoedingen voor bedrijfsongevallen geen grondslag kunnen vormen voor regresvorderingen op de veroorzaker van de schade die aansprakelijk is voor schadevergoeding.
- 53 Noch in de wet op de wettelijke aansprakelijkheid noch in de wet op de bedrijfsongevallenverzekering wordt aan een nabestaande een recht op een weduwenpensioen toegekend met het karakter en op de wijze als bepaald in § 64

en 65 van het Sozialgesetzbuch Sechstes Buch (SGB VI). Daarom is het niet zonder meer mogelijk om vast te stellen dat de vordering tot schadevergoeding door het socialeverzekeringsorgaan dat het verhaalsrecht uitoefent identiek is aan de betreffende soort(en) schadevergoeding in de wet op de wettelijke aansprakelijkheid of de wet op de bedrijfsongevallenverzekering.

- 54 Bijgevolg is het ook niet zonder meer mogelijk om te concluderen of, en zo ja in hoeverre, een regresvordering in verband met door het socialeverzekeringsorgaan gemaakte kosten geldend kan worden gemaakt jegens de aansprakelijke veroorzaker van de schade.
- 55 Er is beperkte rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie over de wijze waarop artikel 85, lid 1, van verordening (EG) nr. 883/2004 van 29 april 2004 moet worden uitgelegd ten aanzien van de omvang van de vordering waarin een socialeverzekeringsorgaan kan worden gesubrogeerd en die het geldend kan maken jegens een aansprakelijke veroorzaker van de schade (zie onder meer zaak C-397/96, Kordel e.a., ECLI:EU:C:1999:432, en zaak C-428/92, DAK, ECLI:EU:C:1994:222).
- 56 Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in zijn rechtspraak en laatstelijk in zaak C-397/96, Kordel e.a., geoordeeld dat artikel 93, lid 1, van verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971, dat destijds van toepassing was, aldus moet worden uitgelegd dat zowel de voorwaarden als de omvang van de vordering van een orgaan van sociale zekerheid in de zin van de verordening op de veroorzaker van op het grondgebied van een andere lidstaat ingetreden schade die heeft geleid tot toekenning van prestaties van sociale zekerheid door dat orgaan, moeten worden bepaald volgens het recht van de lidstaat waaronder dat orgaan valt.
- 57 Voorts heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie in zaak C-428/92, DAK, ECLI:EU:C:1994:222, ook erkend dat zowel de voorwaarden als de omvang van het verhaalsrecht van een orgaan van sociale zekerheid in de zin van de verordening, ten opzichte van de veroorzaker van schade die op het grondgebied van een andere lidstaat is ontstaan en geleid heeft tot betaling van prestaties van sociale zekerheid, worden bepaald volgens het recht van de lidstaat waaronder dat orgaan valt.
- 58 Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie blijkt echter niet duidelijk of de materiële regels van het recht van de lidstaat waar de schade is ontstaan het verhaalsrecht van het socialeverzekeringsorgaan kunnen beperken wanneer de prestaties van sociale zekerheid die worden teruggevorderd, niet identiek zijn aan of althans qua aard niet vergelijkbaar zijn met de vordering die de gelaedeerde op grond van die materiële regels zou kunnen doen gelden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande is de Ret i Svendborg, als rechter in eerste aanleg in deze zaak, van oordeel dat prejudiciële vragen moeten worden gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie zoals hierna uiteengezet.

De Ret i Svendborg verzoekt het Hof van Justitie van de Europese Unie om de volgende prejudiciële vraag te beantwoorden:

„Moet artikel 85, lid 1, van verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels aldus worden uitgelegd dat het orgaan dat de prestaties verschuldigd is krachtens die bepaling slechts een verhaalsrecht heeft indien er in de lidstaat waar de schade is ontstaan een rechtsgrondslag bestaat voor het soort schadevergoeding of compensatie ten aanzien waarvan een verhaalsrecht wordt uitgeoefend, of voor een gelijkwaardige prestatie, naar aanleiding van de gebeurtenis waarvoor de veroorzaker van de schade volgens het recht van de plaats waar de schade is ontstaan aansprakelijk is?”

2 januari 2024

[...]